

*Аліна Кісуріна
(Полтава, Україна)*

СХРЕЩЕННЯ ДОЛОНЬ У ПАМ'ЯТІ ПОКОЛІНЬ

Віра Сергіївна відійшла у вічність 3 жовтня 2010 року, на 100-му роціжиття. Їїт ворчість, така велика і наповнена високим змістом, –це ціла епоха, епоха Віри Роїк, відомої української вишивальниці, заслуженого майстра народної творчості України, Героя України, лауреат Державної премії АР Крим, Заслужений майстер народної творчості України (1967), Заслужений художник АР Крим, Почесна грамота Кабінету Міністрів України (06.2004), Почесний громадянин: міста Кобеляки, міста Лубни Полтавської області, міста Сімферополя. Віра Сергіївна залишила людям величезний творчий спадок, який становить більше ніж тисячу оригінальних робіт, понад триста з яких майстриня виконала за власними орнаментами. Їх зберігають у колекціях тридцяти шести музеїв України та світу.

У квітні 2012 року Вадим Михайлович Роїк приїжджав у Полтаву і райцентр Лубни. На свою малу батьківщину, якраз перед 101-ою річницею від дня народження своєї мами – Віри Сергіївни Роїк [2].

У нього було два завдання: перше – презентація книги сонетів Сергія Сурмача «Я – Віра...» і збірника доповідей науково-практичної конференції, яка відбулася в Сімферополі 26 квітня 2006 року, на тему: «Творчість В.С. Роїк у контексті розвитку декоративно-прикладного мистецтва України»; і друге – відкриття виставки «Український рушничок» Віри Роїк, доповненої виробами її учениць Є. Жукової, А. Воронової та Ю. Абрамової, в Полтавському художньому музеї – галереї мистецтв імені М. Ярошенка [3].

Виставку в музеї урочисто відкрили перед днем народження Віри Сергіївни, про що свого часу друкувалося в газеті «Кримська світлиця». Тоді ж відбулася і презентація книг, присвячених Вірі Роїк, спочатку в Полтаві, а потім – у Миргороді та Лубнах. На презентації в Лубнах можна зупинитися детальніше. За розпорядженням міського голови А. Грицаєнка її було заплановано провести в Центральній міській бібліотеці [1]. І так вийшло, що презентація книг відбулася відразу після презентації історичного роману-хроніки лубенської письменниці Ольги Хало, автора багатьох романів, віршів і поем. Присутні з великим зацікавленням сприйняли нові видання. Після закінчення зустрічі з читачами Ольга Іванівна передала свою нову книгу в Музей історії міста Сімферополь на пам'ять про видатну лубенську вишивальницю Віру Роїк.

Роман побудований на достовірних історичних фактах. В його основу покладено події від поразки козацького ватажка Северина Наливайка під Лубнами в 1596 році до сходження в 1669 році на трон Речі Посполитої останнього представника королівської гілки князів Вишневецьких – Міхала-Корибута. У романі на тлі тогочасних міжнародних відносин різних держав показано становлення козацтва як вирішальної військової сили в утвердженні самостійності України, правдиво змальовано славетних ватажків і гетьманів козацького лицарства, відтворено запровадження церковної унії 1596 року та боротьбу з нею.

Через глибокі дослідження малознаних історичних фактів зображено складний шлях роду Вишневецьких до здобуття королівської корони. Вадима Михайловича Роїк найбільше зацікавила сюжетна лінія, пов'язана з Лубнами, зокрема, про рід Вишневецьких, про Єремію Могилу і, особливо, про Раїну Могилянку, тому що Віра Роїк в книзі «Мелодії на полотні» дещо розповідала про Раїну. І він шкодував, що за життя матері нічого в неї не запитав про цю історичну особистість [4].

Лубни – ровесник хрещення Київської Русі, і у вересні 2012 року урочисто відзначалося 1025-річчя з часу його заснування, а також 70-та річниця визволення від німецько-фашистської окупації. У рамках цих урочистостей 19 вересня в Лубнах на будинку по вулиці Пушкінській, де проживала родина Роїк по грудень 1944 року, було встановлено меморіальну дошку, присвячену Герою України Вірі Роїк. Її автор – скульптор з Волині Ірина Дацюк.

І вихід книги Ольги Хало «Корона Вишневецьких», і відкриття меморіальної дошки Вірі Роїк належать до подій, які яскраво показують, як у Лубнах бережуть все, пов'язане з його історичним минулим, сприяють правдивому відтворенню і вписують нові сторінки, виховуючи в сучасних поколіннях почуття людської гідності.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Настіна В. Віра Роїк: Я залишаю вам свої скарби. // *Кримська світлиця*. – 2014. – № 18.
2. Роїк В.С. Все, що робив у житті, повторив би знову. // *Кримська світлиця*. – 2013 – № 39.
3. Роїк В.С. Схрещення долонь в пам'яті поколінь. // *Кримська світлиця*. – 2013. – № 44.
4. Хало О. Корона Вишневецьких / О. Хало. – Преса України, 2011. – 440 с.

Олена Лихолат

Надія Вовк

(Слов'янськ, Україна)

ВЕСІЛЬНИЙ ВИШИТИЙ РУШНИК, ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ КУРСІ «ДОМОЗНАВСТВО»

Постановка проблеми у загальному вигляді. У кожного народу на Землі є свої традиції та звичаї. Вони передаються новим поколінням через досвід, знання й досягнення. Традиції, звичаї й обряди відіграють важливу роль у відтворенні культури і всіх сфер життя суспільства [9]. Вони забезпечують наступність нового і старого, сприяють гармонійному розвитку суспільства й особистості. Їх існування підтримується народними масами в усіх сферах громадського життя, в тому числі і сімейно-побутовій сфері.

Сімейні традиції – це те, що скріплює сім'ю, робить всіх її членів одним цілим. Саме вони протягом багатьох років і зміни поколінь зберігають єдність родини. Широко відомою сімейною традицією була і залишається передача цінних речей від старшого покоління молодшому. В Україні по